

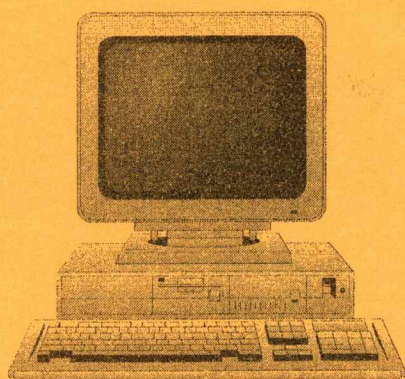
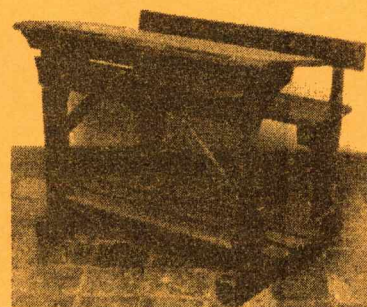
Van Bevervoordestraat 4

7275 AG Gelselaar

Tel: 0545 481383

Uitnodiging

350 jaar Onderwijs Gelster

12 februari 2000 van 10.00 - 16.00 uur
Plaats: in school

350 jaar onderwijs en drie scholen

De geschiedenis van het onderwijs in Gelselaar begint in 1649. Ze bestrijkt dus een periode van meer dan 350 jaar. Vooral de laatste eeuw hiervan is door een scholenstrijd zeer bewogen geweest.

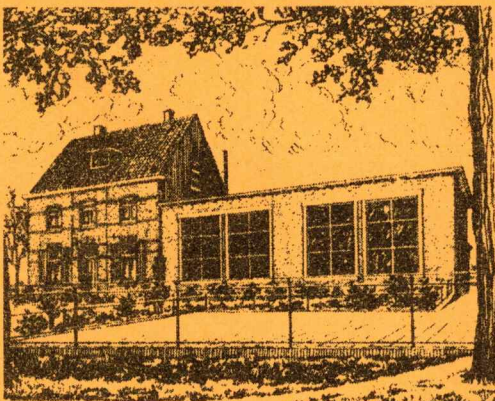
Naast de openbare school ontstonden in Gelselaar in het begin van de twintigste eeuw twee bijzondere scholen op protestants-christelijke basis: de Braakschool en de Juliana van Stolbergsschool. Door gebrek aan leerlingen zijn die aan het eind van de eeuw weer verdwenen. De openbare G.A. van de Lugtschool, die over bleef, kreeg mede in verband hiermee een speciaal karakter en verhuisde naar het gebouw van de Juliana van Stolbergsschool.

De kerkhervorming in de 17^e eeuw, de overgang van rooms-katholieke naar de gereformeerde leer (in Gelselaar in 1617), heeft het platteland ook onderwijs gebracht. Het bijbelonderzoek werd vrij en voor de gehele gemeente was er kerkgezag. Zo ontstond er behoefte aan lezen en psalmzingen. De koster werd voortaan belast met het onderwijzen van de jeugd.

School nabij kerk

De eerste koster-schoolmeester in Gelselaar werd genoemd in 1649. Het schoolhuis stond destijds aan het kerkhof (nabij de kerk), naar verluidt op de plek waar later Bakker Hendrik woonde. Niet bekend is thans waar dit precies was. Het gebouw moet aanvankelijk zeer schamel zijn geweest en wellicht was er in de eerste eeuwen net als in het begin van de 19^e eeuw alleen in de wintermaanden school.

Volgens meester H.W. Heuvel (bekend streekschrijver en van 1890 tot 1901 onderwijzer in Gelselaar) moest ook meester Lucas Stevens vanaf 1810 eerst nog evenals zijn voorganger school houden in een kamer van het kostershuis. Maar weldra kwam er een schoolgebouw dat groter en beter was en in plaats van dit kwam in 1871 de nieuwe school zoals Heuvel die kende. In 1883 is een nieuw meestershuis tot stand gekomen. J. Wabeke van het Gelders Genootschap concludeerde dat de school aan het einde van de 18^e eeuw is verplaats van de Brink naar de hoek van de Schoolstraat en de Diepenheimseweg.

Braakschool

Als eerste christelijke school in Gelselaar werd de Braakschool opgericht. Deze is ontstaan uit de kring van de gereformeerde kerk Geesteren-Gelselaar in Geesteren. De ouders zijn van God aangewezen om hun kinderen op te voeden, stelden de mensen die bij deze school betrokken waren. Daarom moest in hun ogen de school, die een deel van de opvoeding verzorgt, van de ouders uitgaan.

Met de voorstanders van christelijk onderwijs aan hervormde zijde in Gelselaar is het nooit tot een goed

contact gekomen. Anders lag dat met mensen uit de hervormde Evangelisatievereniging in Geesteren en in Borculo. Het dominante gereformeerde aandeel werd ook teruggedrongen in het bestuur: er kwamen vijf gereformeerde en vijf hervormde bestuursleden. Naast een gereformeerd hoofd was er meestal een hervormde juffrouw. De oprichting ging gepaard met grote financiële offers. De school werd geopend op 1 juli 1902.

Juliana van Stolbergschool

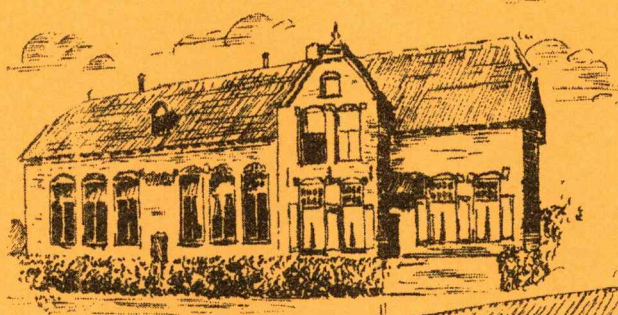
De toenmalige hervormde predikant ds. Boissevain, een gefortuneerd man die mede hierdoor ook mogelijkheden had, heeft de stoot gegeven tot de oprichting in 1912 van de Juliana van Stolbergschool in Gelselaar.

Hij reisde stad en land af om overal geld in te zamelen voor deze school met de Bijbel.

Maar ook uit Gelselaar kwam aan giften het drievoudige binnen van een jaarsalaris van de eerste meester. Het bijzonder onderwijs moest tot de gelijkstelling in 1920 met openbaar onderwijs nog een groot deel van de kosten zelf betalen.

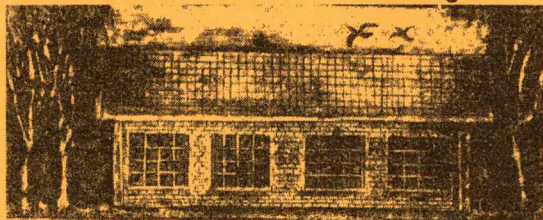
Volgens de statuten was het een hervormde school. De Juliana Van

Stolbergschool heette hervormd en de Braakschool gereformeerd. Maar ook gereformeerde kinderen uit Gelselaar hebben de eerstgenoemde school bezocht en de Braakschool trok ook hervormde kinderen. Ook in de besturen kwam dit later tot uitdrukking.

Samen met school Haarlo

In het begin van de jaren vijftig werden al besprekingen gehouden tussen de Juliana van Stolbergschool en de Braakschool over samenwerking. Ondanks veel vergaderingen en gesprekken (ook met het oog op de vorming van basisscholen, waarin het kleuteronderwijs werd opgenomen) kwam er ook geen fusie begin 1980 tussen de Braakschool en de Juliana van Stolbergschool. Volgens de leerlingenprognoses zouden ze niet beide kunnen blijven bestaan. Het vertrek van toenmalig hoofd en het dalend aantal leerlingen dwongen het

bestuur van de Braakschool in 1981 zijn school op te heffen. De meeste kinderen kwamen naar de Juliana van Stolbergschool en ouders werden hier lid. Op 1 augustus 1985 werd de Juliana van Stolbergschool een basisschool, waar ook kinderen van 4 tot 6 jaar les kregen.

Het schooljaar 1985-1986 bracht grote veranderingen door fusie met School met de Bijbel uit Haarlo en door de komst van de basisschool. De school met de Bijbel in Haarlo kreeg geen toestemming basisschool te worden. Daarom besloten beide scholen tot een fusie van hun schoolverenigingen. Hierdoor kwamen 21 kinderen en onderwijzend personeel naar Gelselaar. De christelijke basisschool in Gelselaar kwam zo in ruimtenood. Besloten werd de voormalige hoofdenwoning bij de school af te breken en hier nieuwbouw te plegen. Het nieuwe schoolgebouw werd op 7 mei 1987 geopend. Op 17 oktober 1987 vierde de school een jubileum (75 jaar).

Kleuterschool Hummeltjeshonk

Gelselaar kreeg in 1976 een openbare kleuterschool, die werd bezocht door kinderen van alle gezindten in Gelselaar. Hiervoor gingen Gelselaarse kleuters een paar jaar naar een kleuterschool in Geesteren. De naam van de Gelselaarse kleuterschool werd Hummeltjeshonk. De omvorming van de Juliana van Stolbergschool tot basisschool betekende het einde van het Hummeltjeshonk als gemeenschappelijke school voor alle

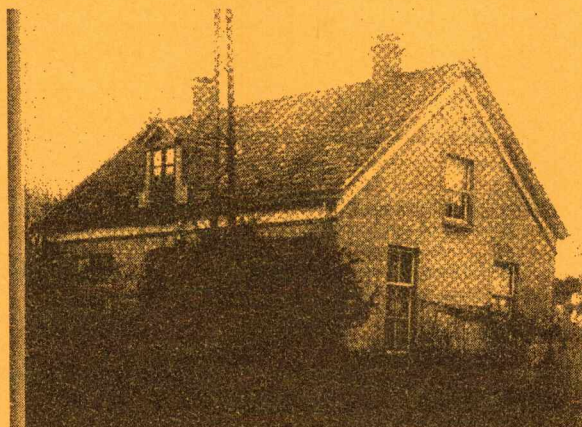
Hier begon de eerste kleuterschool

Gelselaarse kleuters. Het Hummeltjeshonk werd hierna samen met de openbare lagere school in Gelselaar omgevormd tot basisschool. Om het gebouw hiervoor geschikt te maken, alle kinderen ook onder één dak te brengen en dus deze integratie mogelijk te maken werd de school in 1988 verbouwd.

G. A. van der Lugtschool

De openbare basisschool kreeg op verzoek van de ouderraad ook een nieuwe naam. De naam van G.A. van der Lugt werd er in 1986 aan verbonden. Van 1909 tot 1917 was hij zelf hoofd van deze Gelselaarse school en hij is bekend als streekschrijver met verhalen onder de titel Oet Gelster.

Een paar jaar hierna zag de protestants-christelijke basisschool zich door een slinkend leerlingenaantal al gedwongen besprekingen te voeren over het samengaan van beide scholen om zo in de toekomst toch één school in Gelselaar te behouden. De besprekingen liepen aanvankelijk stroef. Via een commissie van drie kwam er echter toch nog vrij vlot een compromis. Zo kreeg Gelselaar per 1 augustus 1994 een openbare basisschool, de G.A. van der Lugtschool, met een speciaal karakter. Een school met uitgebreide faciliteiten op het gebied van godsdienstonderwijs. Hierbij is de Vereniging voor Protestants Christelijk Onderwijs

Het meesterhuis van de OBS

Gelselaar, de omgevormde schoolvereniging van de Juliana van Stolbergschool, betrokken. Van beide scholen zijn leerkrachten meegegaan naar de nieuwe school en het nog nieuwe gebouw van de Juliana van Stolbergschool ging dienen als gezamenlijke huisvesting. In het najaar van 1998 is de oude openbare school van de Diepenheimseweg afgebroken, om uiteindelijk plaats te maken voor woningbouw.

350 jaar

Tal van activiteiten zoals:

Fototentoonstelling

Verfnaperingen uit oma's tijd

Ingerichte klassen:

Vroeger

Nu

Toekomst

Oude spelletjes

Music

Prijsvraag

Oude Films